

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

для науковців, освітян, інноваторів

за 6 – 10 березня 2023 року

1. Міжнародна підтримка.....	1
2. Документи міжнародних організацій.....	1
3. Корисні новини України та світу.....	4
4. Наукові заходи.....	16

1. Міжнародна підтримка

VIRGINIA TECH ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ

Коледж ліберальних досліджень та гуманітарних наук Політехнічного інституту університету штату Вірджинія відкриває вакансію для підтримки українських науковців, які наразі є вимушеними переселенцями. Пріоритетні напрями досліджень: політологія, розвиток ЄС, трансатлантичні та трансєвропейські відносини, міграційні процеси. Дослідження повинні бути інноваційними, передбачати міждисциплінарний підхід до вирішення складних проблем, а кандидати на участь у програмі підтримки – мати науковий ступінь, публікації в рецензованих журналах, навички усної та письмової англійської мови. Тривалість програми – 1 рік. Кінцевий термін подання заявок не визначений.

Детальніше: <https://bit.ly/3YnOiQZ>, <https://bit.ly/3JmPK1X>,
<https://www.vt.edu/innovationcampus/index.html>

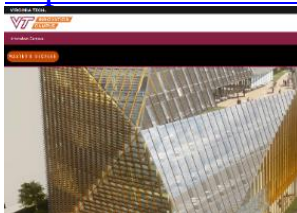

Фото: скріншот

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: БАГАТОНАЦІОНАЛЬНА ІНФОРМАЦІЙНА ПЛАТФОРМА

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку відтепер доступна «Багатонаціональна інформаційна платформа OECD-UNSD». Вона створена за ініціативи ОЕСР та UNSD для максимально повного представлення інформації про багатонаціональні підприємства, які були в авангарді змін у світовій економіці, її дані дозволяють сформулювати уявлення про структури таких підприємств, основні тенденції розвитку. Платформа побудована виключно на загальнодоступній інформації з використанням систем удосконаленої обробки даних, також містить відомості про зв'язки та дочірні компанії, залучені від

OpenCorporates, GLEIF та PermID. Платформа охоплює відомості з двох основних реєстрів: Глобальний реєстр із 500 найбільших БНП з інформацією про голову МНК, дочірні компанії, їх місцезнаходження, структуру власності та Цифровий реєстр, що надає уявлення про веб-присутність МНК у світі завдяки списку підключених веб-сайтів та їх цінності, визначеної кількістю відвідувачів та посилань на їхні веб-сайти (рейтинг сторінок). Ця інформація полегшує аналіз впливу глобалізації на ланцюжки доданої вартості та забезпечує прозорість для громадськості щодо великих підприємств, які працюють у їхньому регіоні. Це має особливе значення з на те, що такі фірми мають сплачувати справедливую частку податків, де б вони не працювали та не отримувати прибуток. Перший випуск інформаційної платформи багатонаціональних підприємств охоплює дані станом на 31 грудня 2021 року та у подальшому буде оновлюватись щороку.

Детальніше: <https://bit.ly/41MtHZk>, <https://bit.ly/3ISE9G8>, <https://bit.ly/3ERORLN>

Фото: pixabay.com

ОЕСР: ПОПИТ НА НАВИЧКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РИНКАХ ПРАЦІ
На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опубліковано звіт «Шість питань про попит на навички штучного інтелекту на ринках праці» із серії «Робочі документи ОЕСР із соціальної сфери, зайнятості та міграції». Це дослідження відповідає на шість ключових питань: в яких професіях навички ШІ найбільш актуальні; як саме різні навички, пов'язані з ШІ, поєднуються у вимогах до роботи; наскільки швидко попит на навички, пов'язані зі ШІ, поширюється на ринках праці та який взаємозв'язок між попитом на навички ШІ та попитом на когнітивні навички на різних посадах; чи наявність навичок ШІ є мотивом до збільшення заробітної плати та наскільки відрізняється оплата, пов'язана зі ШІ та рутинними навичками. Для пошуку відповіді на ці питання було використано алгоритми обробки природної мови (NLP) щоб проаналізувати дані з відкритих оголошень про вакансії, зібрані з мережі інтернет.

Детальніше: <https://bit.ly/3II09So>, <https://bit.ly/3EWmHiZ>,
<https://doi.org/10.1787/ac1bebf0-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: РІВЕНЬ ДОБРОБУТУ - ЯК ПОРІВНЯТИ КРАЇНИ?

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опубліковано звіт «Рівень добробуту: як порівняти країни ОЕСР?», підготовлений співробітниками Управління з питань зайнятості, праці та соціальних справ ОЕСР. У 1960 році державні соціальні витрати у країнах ОЕСР становили менше 10% ВВП, а у 2019 році вони зросли удвічі (у середньому по ОЕСР понад 20%), дві третини з яких спрямовуються на пенсії та систему охорони здоров'я. У 2022 році найвищий рівень державних соціальних витрат мали Франція та Італія (понад 30% ВВП), тоді як у Коста-Ріці, Ірландії, Кореї, Мексиці та Туреччині відповідні витрати майже удвічі менші (до 15% ВВП). Приватні соціальні витрати у середньому по країнах ОЕСР становлять 3,1% ВВП. Виключення - Нідерланди, Швейцарія та США (біля 10% ВВП). У звіті представлені дані динаміки соціальних витрат під час пандемії: зі спалахом COVID-19 частка державних соціальних витрат у ВВП країн ОЕСР зросла майже на 3 відсоткові пункти внаслідок зростання видатків та падіння ВВП. А після закінчення пандемії знов відбулось скорочення (до 21% у 2022 році). У публікації розглядаються основні сфери державних соціальних витрат в країнах ОЕСР, аналізуються приватні соціальні витрати та їх вплив на податкову систему.

Детальніше: <https://bit.ly/3L1jNgO?>, <https://bit.ly/3LmJiJJ>

Public social expenditure as a percent of GDP,
2019-2022

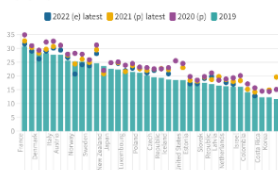

Фото: ОЕСД

ОЕСР: ПОСИЛЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опубліковано звіт «Посилення відповідальності у сфері штучного інтелекту: управління ризиками продовж усього життєвого циклу для надійного ШІ, що заслуговує на довіру» із серії «Робочі документи ОЕСД про цифрову економіку». У ньому представлено бачення щодо відповідальності та ризиків у системах штучного інтелекту (ШІ), а також інтеграції системи управління ризиками та життєвого циклу для створення надійного ШІ. Описані процеси й технічні характеристики, які можуть сприяти впровадженню ціннісних принципів для надійного ШІ, визначаються інструменти та механізми для оцінювання та управління ризиками на кожному етапі життєвого циклу системи ШІ. Звіт базується на рамкових документах ОЕСР, зокрема - Принципах ОЕСР щодо ШІ, життєвого циклу системи ШІ та рамках ОЕСР для класифікації систем ШІ, а також рамками управління ризиками ISO 31000, Керівництві ОЕСР з належної перевірки для відповідальної ділової поведінки та рамках управління ризиками ШІ Національного інституту стандартів і технологій США.

Детальніше: <https://bit.ly/3SS8SI5>, <https://bit.ly/3ZppadS>,
<https://doi.org/10.1787/2448f04b-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЗБІРНИК ПОКАЗНИКІВ ПРОДУКТИВНОСТІ ОЕСР, 2023

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опублікований звіт «Збірник показників продуктивності ОЕСР, 2023». У ньому продуктивність визначається як співвідношення між обсягом випуску продукції та обсягом витрат, що дозволяє вимірювати ефективність використання таких виробничих ресурсів, як праця та капітал. Власне продуктивність є ключовим джерелом економічного зростання та конкурентоспроможності, а показники продуктивності, які можна порівняти на міжнародному рівні, є відправною точкою для аналізу економічної ефективності національних господарських систем. У звіті представлений всебічний огляд продуктивності в країнах ОЕСР та країнах G20: проаналізовані рівні продуктивності праці, динаміка зростання продуктивності праці, визначена багатофакторна продуктивність, а також продуктивність праці у розрізі підприємств, інвестицій та трудових доходів за країнами. Окремо наведені відомості про вимірювання та еволюцію продуктивності після пандемії COVID-19, включно з аналізом внутрішньогалузевих змін (звіт та прогноз).

Детальніше: <https://bit.ly/3ZOlanH>, <https://bit.ly/3kZ6nap>,
<https://doi.org/10.1787/74623e5b-en>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

КОНКУРС ДО ГАЛУЗЕВИХ ЕКСПЕРТНИХ РАД НАЗЯВО

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти оголосило конкурс до галузевих експертних рад на заміщення вакансій науково-педагогічного / наукового працівника; представника роботодавців; представника здобувачів вищої освіти; міжнародного експерта. Галузі знань та спеціальності, для яких підбирають експертів: 01 Педагогіка, 02 Культура і мистецтво /026 Сценічне мистецтво; 04 Богослов'я; 05 Соціальні та поведінкові науки / 051 Економіка; 06 Журналістика; 08 Право; 09 Біологія; 11 Математика та статистика / 113 Прикладна математика; 12 Інформаційні технології; 13 Механічна інженерія

/131 Прикладна механіка; 14 Електрична інженерія; 15 Автоматизація та приладобудування; 18 Виробництво та технології; 20 Аграрні науки та продовольство / 203 Садівництво та виноградарство; 22 Охорона здоров'я / 225 Медична психологія; 23 Соціальна робота / 231 Соціальна робота; 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону / 253 Військове управління (за видами збройних сил); 27 Транспорт. Підстава - «Порядок висування, обрання та припинення повноважень членів галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти». Заявку на конкурс можна подати до 20 березня 2023 року.

Детальніше: <https://bit.ly/3KECZAI>, <https://bit.ly/41HWLl>

Фото: НАЗЯВО

ПРОЄКТИ ДЛЯ УЧНІВ ТА СТУДЕНТІВ З УКРАЇНИ ЗА МАНДАТОМ ЮНЕСКО

Міністерство освіти і науки України презентувало ініціативи для багатосторонньої співпраці у сфері освіти під егідою ЮНЕСКО. Це проєкти, які мають на меті розвиток культурного обміну, міжкультурного діалогу та освіти серед молоді різних країн, а саме: «Discover the world → Promote your country!» (проєкт обміну листівками між школярами та студентами різних країн); «Film review ted talks: a platform for global dialogue» (проєкт вивчення актуальних питань за допомогою популярних світових фільмів); «Champions of human rights: learning from historical figures» (проєкт осмислення питань захисту прав людини у світі через вивчення історичних постатей), а також проєкт запровадження українських студій у закладах вищої освіти Європи та світу в межах багатостороннього та білатерального співробітництва. Усі проєкти підпорядковані цілям ЮНЕСКО зі сприяння міжкультурному розумінню та діалогу, заохочення та розвитку комунікативних навичок, творчих здібностей та вихованню глобального громадянства та соціальній інтеграції через освітній та культурний обмін, спільні дослідження.

Детальніше: <https://bit.ly/3ZEuXfj>, <https://bit.ly/3SMoAV4>

Фото: pixabay.com

ОБГОВОРЕННЯ ПОРЯДКУ ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ НЕ ІДЕНТИФІКОВАНИХ СУБ'ЄКТІВ МАЙНОВИХ ПРАВ

Національний орган інтелектуальної власності пропонує для обговорення проєкт Порядку та умов використання «сирітських» творів, розроблений командою ІР офісу спільно з фахівцями сфери інтелектуальної власності (ІВ). Йдеться про твори, фонограми та відеограми щодо яких жоден із суб'єктів майнових прав за результатами ретельного пошуку не ідентифікований, а в разі ідентифікації такого суб'єкта (включаючи об'єкти, оприлюднені анонімно чи під псевдонімом) – його місцезнаходження не встановлене. У документі встановлено перелік джерел для проведення ретельного пошуку суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав перед наданням об'єктам статусу «сирітських»; визначено перелік необхідних заходів для визначення суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав та для встановлення його місцезнаходження перед наданням об'єктам статусу «сирітських»; описано порядок подання і розгляду заяви про набуття та втрату об'єктом статусу «сирітського»; визначений порядок ведення Реєстру «сирітських» творів. Зауваження та пропозиції до проєкту можна подати до 10 березня 2023 року.

Детальніше: <https://bit.ly/41MgaRO>, <https://bit.ly/3KZUr2G>, <https://bit.ly/3ZjO3Yv>

Фото: pixabay.com

ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО ЗАХИСТІВ ДИСЕРТАЦІЙ ДОКТОРІВ ТА КАНДИДАТІВ НАУК

Міністерством освіти і науки України 3 березня 2023 року відповідно до чинного порядку, встановленого постановою Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 943, оприлюднено повідомлення про захист на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук.

Детальніше: <https://bit.ly/3ESUbif>, <https://bit.ly/3EZeDOu>, <https://bit.ly/3EXffnI>

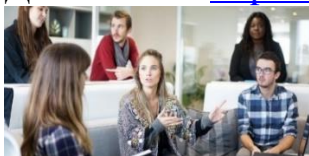

Фото: pixabay.com

ПЕРШИЙ ОСВІТНІЙ КУРС, СТВОРЕНИЙ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ

З 7 по 11 березня 2023 року бажаючі зможуть долучитись до освітнього курсу з SMM, створеного за допомогою штучного інтелекту. Курс покликаний допомогти початківцям, які хочуть спробувати свої сили в ІТ-сфері та визначитись із майбутньою професією. Слухачі ознайомляться з базовими принципами просування у соціальних мережах та аналітикою результатів рекламних кампаній. Курс складається з програми, сценарію та тестів, створених нейромережею ChatGPT - глибоко навченим моделюючим алгоритмом для

обробки природної мови. Для повноцінного навчання використана платформа Synthesia, завдяки якій створені реалістичні відеоролики з аватаром спікерки, синтезованим голосом, презентаціями уроків та субтитрами. Організатор - Hillel IT School.

Детальніше: <https://bit.ly/3mslCc5>, <https://bit.ly/3mu3kYk>, <https://bit.ly/3mo54SI>

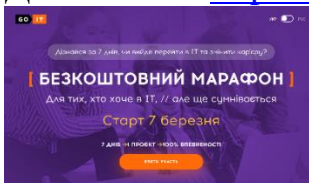

Фото: скріншот

НАВЕДЕННЯ МОСТІВ МІЖ НАУКОЮ, ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА ПОЛІТИКАМИ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Метью Фліндерса «Відносини з політиками є життєво важливими для впливу, і вони можливі». Наголошується, що дії з наведення мостів між наукою, громадськістю та політиками може призвести до започаткування дуже важливих відносин з державними службовцями, парламентськими клерками та посадовцями регуляторних органів. В академічному середовищі наразі докази неакадемічного «впливу», «актуальності» або «соціальної цінності» стають дедалі важливішими. В останні роки академічна наука Великої Британії розвивалася на стику досліджень і політики завдяки вже існуючим ініціативам, таким як стипендії Парламентського управління науки і технологій, стипендії Ради економічних і соціальних досліджень з державної політики та стипендії Британської академії з інновацій. Багато дослідників відчують себе перевантаженими тиском та не знають, як найкраще діяти, коли опиняються не у звичному для себе науковому середовищі, а на стику досліджень і політики. Навіть якщо дослідники допомогли розробити нову інструкцію, нормативи чи законодавство, немає гарантії, що політики чи чиновники визнають це публічно. Найбільш ефективний варіант впливу на політику зазвичай досягається завдяки поєднанню трьох чинників: наявність відносно невеликої кількості довірчих відносин між дослідниками та ключовими політиками; глибоке політичне розуміння контексту, в якому діють політики; упевненість в тому, що дослідження буде представлено відповідній особі, у відповідному форматі та у відповідний момент. Якщо «наведення мостів між наукою та політикою» відбувається у спокійній, неформальній та стриманій манері, формуються міцні лінії зв'язку, які реально працюють, коли це необхідно.

Детальніше: <https://bit.ly/3ZCMapx>, <https://bit.ly/3KTINYn>

Фото: pixabay.com

КОНКУРС УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ПРОЄКТІВ

Міністерство освіти і науки України, Міністерство освіти, науки та спорту Литовської Республіки і Науково-дослідна рада Литви оголосили конкурс спільних українсько-литовських науково-дослідних проєктів для реалізації у 2024-2025 роках. Його пріоритетні напрями: енергетика та енергоефективність; технології оборонного спрямування; екологія та раціональне природокористування; науки про життя, нові технології лікування та профілактики найпоширеніших хвороб, дослідження у сфері біотехнології, біоінженерії та генетики; нові речовини та матеріали; інформаційні та нові виробничі технології (лазерні, прецизійні, механотронні, робототехнічні, плазмові, оптоелектронні, сенсорні тощо); актуальні проблеми у сфері соціальних та гуманітарних наук. Конкурс відкритий для науково-дослідних груп ЗВО, наукових установ та підприємств, у статуті яких зазначається діяльність з проведення досліджень. Подані проєкти, розраховані на 2 роки, повинні бути оригінальними, обрані методи і підходи досліджень – адекватними, тимчасові наукові колективи – мати потенціал втілити проєкт у життя завдяки досвіду досліджень та участі у міжнародних проєктах, очікувані результати мають бути націлені на практичне використання. Подати заявку на участь у конкурсі можна до 3 травня 2023 року.

Детальніше: <https://bit.ly/3JeWU87>, <https://bit.ly/3Jf9rIU>, <https://bit.ly/3Je6Ezq>

Фото: pixabay.com

ЯК ЗРОБИТИ НАВЧАННЯ УПРОДОВЖ УСЬОГО ЖИТТЯ РЕАЛЬНІСТЮ

На сайті ЮНЕСКО у розділі «Освіта змінює життя» опубліковано посібник «Як зробити навчання упродовж життя - реальністю». Він містить фактичні дані та інформацію про базові концептуальні моделі впровадження навчання упродовж життя як на національному, так і на місцевому рівнях. Посібник спрямовує читача від основ концепції місцевого самоврядування до конкретного втілення місцево орієнтованих ініціатив. Зокрема, знайомить з інтегрованою політикою сталого розвитку; надає рекомендації щодо формування національної політики, розроблення стратегій та їх впровадження. В його основу покладена теза, що навчання є процесом, який триває упродовж усього життя, і що вся система освіти повинна бути цьому підпорядкована.

Детальніше: <https://bit.ly/3YIEMh6>, <https://bit.ly/3mshsAZ>

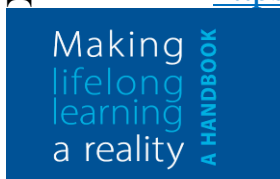

Фото: скріншот

ОНОВЛЕНО ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ

На офіційному сайті Міністерства освіти і науки оновлено Перелік наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії. Зміни до Переліку внесені на підставі рішення Атестаційної колегії МОН, яке відбулось 20 лютого 2023 року. Рекомендовано присвоїти дев'яти друкованим та одному електронному періодичному виданню категорію «Б» (наказ МОН від 20.02.2023 № 185). Актуальний перелік наразі містить 131 друкованих та 8 електронних видань категорії «А», а також відповідно 1324 та 99 категорії «Б». Рішення щодо оновлення Переліку прийняте відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 року № 32, зареєстрованого в Мін'юсті України 6 лютого 2018 року за № 148/21600.

Детальніше: <https://bit.ly/41MFzL4>, <https://bit.ly/3Jj9TWq>, <https://bit.ly/3F20aBm>

Фото: pixabay.com

ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СТИПЕНДІЙ ВИДАТНИМ ДІЯЧАМ НАУКИ
Уряд підтримав пропозицію щодо призначення державних стипендій видатним діячам науки. Такі стипендії призначаються відповідно до Указу Президента України від 10 вересня 2011 року № 906 з метою стимулювання творчої праці видатних діячів науки, освіти, культури і мистецтва, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, інформаційної сфери, засвідчення їх видатних особистих досягнень. Стипендії строком на два роки отримують доктори технічних, геолого-мінералогічних та філософських наук. Розмір кожної стипендії на місяць становить 1,5 прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Детальніше: <https://bit.ly/3SNPNa2>, <https://bit.ly/3KYAlpM>

Фото: pixabay.com

ПЕРЕХІД ВІД ФІНАНСУВАННЯ ШКІЛ ДО ФІНАНСУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Джона Моргана «Провідні країни закликають наслідувати корейський досвід переходу від фінансування шкіл до фінансування вищої освіти». Наголошується, що план зі скорочення фінансування шкіл для підтримки університетів на тлі демографічних та економічних змін може бути далекоглядним. Розвинені країни, які

недофінансовують власні університети, мають замислитись над переведенням частини шкільних бюджетів на вищу освіту з огляду на реалії демографічної ситуації, освітні та економічні зрушення. Колишній старший радник дирекції з питань освіти та навичок ОЕСР і професор Гентського університету Дірк Ван Дамм вважає, що ідея поступового переходу до більш справедливого розподілу державного фінансування системи навчання упродовж життя, має бути підтримана. Дані ОЕСР показують, що «багато країн страждають від відсутності балансу» у державному фінансуванні освіти (Німеччина, Нідерланди, Великобританія, Бельгія). Вища освіта, на його думку, «більше не має на меті виховання еліти, - вона має на меті виховання майбутньої робочої сили». Професор Оксфордського університету Саймон Маргінсон підтримує колегу та наголошує: «певний зсув у фінансуванні від старшої середньої до вищої освіти виглядає неминучим у довгостроковій перспективі в розвинених країнах».

Детальніше: <https://bit.ly/3ZJBHsC>

Фото: pixabay.com

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЙ НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Міністерством освіти і науки України 3 березня 2023 року відповідно до пункту 17 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року № 167, оприлюднено повідомлення про захист дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Детальніше: <https://bit.ly/3DWyux4>, <https://bit.ly/3Znqqy5>

Фото: pixabay.com

CHATGPT ЯК ІНСТРУМЕНТ НАВЧАННЯ ТА КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Дженніфер Роуз «ChatGPT як інструмент навчання, а не інструмент обману». Автор розмірковує над питанням використання ChatGPT в якості інструменту стимулювання внутрішнього зворотного зв'язку зі студентами і сприяння їхньому навчанню, розвитку нових навичок. Те, що інструменти ШІ можуть використовуватись студентами для написання переконливих есе або відповідей на запитання, лякає викладачів, оскільки багато іспитів та індивідуальних завдань наразі проводяться онлайн. Тут відкривається можливість ШІ-перайтерів, у т.ч. – ChatGPT. Разом із тим, при умілому використанні ШІ студенти можуть

покращити свої знання, підтвердити вміння критично мислити, проявити креативність. Викладачі можуть використовувати його як інструмент навчання, який звільняє час для дискусій, досліджень і критичної педагогіки. Таким чином здобувачі освіти розвиватимуть навички мислення вищого порядку. Зважаючи на це, автор публікації рекомендує викладачам творчо і без страху використовувати ChatGPT. Він називає його «чудовою відправною точкою для будь-якого науковця».

Детальніше: <https://bit.ly/3ZJrpBD>, <https://bit.ly/3STQNcA>, <https://openai.com>

Фото: скріншот

ІНФОРМАЦІЯ НА САЙТІ МОН ПРО НАУКУ

Міністерство освіти і науки України інформує, що на офіційному сайті МОН у розділі «Наука» створено нову рубрику «Просто про науку». Вона призначена для розміщення матеріалів про розробки українських вчених, які мають важливе значення для економіки, підготовлених у рамках спільної роботи МОН, Ради молодих учених при МОН та Офісу підтримки вченого. Наразі вже доступні для ознайомлення публікації з різних галузей знань - медицини, екології, енергетики, педагогіки. Матеріали розповідають про ресурсозберігаючі методи модифікації функціонально-технологічних характеристик молочної сироватки, технології біоресурсної диверсифікації джерел енергії на базі генераторів-утилізаторів, електронну бібліотеку Національної академії педагогічних наук України; систему багатофункціональної магнітолазерної терапії; виготовлення одноразового посуду із кукурудзи, ресурсозберігаючу технологію перероблення рослинної сировини, адаптивну систему індивідуалізації та персоналізації професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання тощо.

Детальніше: <https://bit.ly/3IYIGbt>, <https://bit.ly/3ISyxMa>

Фото: pixabay.com

RAWMATERIALS ACCELERATOR

В рамках програми RawMaterials Accelerator оголошено конкурс для стартапів, найкращим з яких нададуть допомогу у доведенні ідеї до рівня інноваційного бізнесу та партнерстві з мережею EIT RawMaterials. Також обрані учасники познайомляться з клієнтами партнерської мережі, готовими упроваджувати інновації. EIT RawMaterials Accelerator надає підтримку на етапі пошуку, будівництва та зростання стартапів. Кожен з них має конкретні цілі, процеси та схеми фінансування, розмір якого становить від 10 тис. до 80 тис. євро. Команди

стартапів візьмуть участь в індивідуальних та групових тренінгах, отримають фінансування та допомогу в закріпленні у місцевій та національній екосистемах. Заявку на участь у конкурсі можна подати до 20 березня 2023 року.

Детальніше: <https://bit.ly/3JlW3Tf>, <https://bit.ly/3yhdcag>, <https://bit.ly/3IXnAJ9>

Фото: RawMaterials Accelerator

ГЛОБАЛЬНА КОНВЕНЦІЯ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

5 березня 2023 року офіційно набула чинності Глобальна конвенція про вищу освіту. Конвенція є інструментом Організації Об'єднаних Націй для зміцнення студентської мобільності та міжуніверситетської співпраці, підтримки студентів і власників кваліфікацій вищої освіти в усьому світі. Вона поширює принципи п'яти регіональних конвенцій ЮНЕСКО про вищу освіту на міжрегіональну мобільність, розширює міжнародне визнання і підтримує студентів, які шукають можливості для навчання за межами свого регіону, вирівнюючи умови і розширюючи доступ до якісної вищої освіти. Конвенція також захищає права біженців, які не мають відповідних документів про вищу освіту. Набуття чинності Глобальною конвенцією є трансформаційною подією для вищої освіти у напрямку Цілі сталого розвитку 4.3 щодо якісної вищої освіти. Вона має стати потужним інструментом створення більш справедливого, доступного та сталого майбутнього для всіх, де кожен має можливість навчатися, розвиватися і досягати успіху.

Детальніше: <https://bit.ly/3ZMi7vE>, <https://bit.ly/3IXUIGc>, <https://bit.ly/3LaalHP>

Фото: скріншот

СИНДРОМ НИЩІВНОГО САМОЗВАНЦЯ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Малік Джонсон «Синдром нищівного самозванця майже змусив мене кинути університет». Автор говорить про відчуття академічної неадекватності та відчуження, яке виникає під час навчання в університеті. Воно здатне підштовхнути не готових до високих навантажень першокурсників до саморуйнівної поведінки та думок про те, щоб відмовитись від подальшого навчання. Труднощі, з якими стикаються студенти у перший рік, складно подолати самотужки. Іноді цьому не допомагають звернення по допомогу до викладачів, що загострює проблему. Синдром самозванця є справжньою проблемою. Для його подолання університети спрямовують студентів-першокурсників на спеціальний курс, де вони можуть отримати практичні навички тайм-менеджменту, ознайомитись з можливостями доступу до послуг та офісів кампусу, набути знань щодо розпізнавання та

боротьби із синдромом самозванця. Автор наголошує, що збільшення притоку студентів до університетів потребує особливої уваги до таких викликів, як «синдром самозванця», визнання складних емоційних потреб студентів-першокурсників та створення умов для максимально повного розкриття їхнього освітнього потенціалу у комфортних умовах університету.

Детальніше: <https://bit.ly/3mASkby>, <https://bit.ly/3Ldmg7N>, <https://bit.ly/3L5KBfO>

Фото: pixabay.com

ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ

Erasmus Student Network Ukraine, Національний Еразмус+ офіс в Україні та Українська студентська Ліга в рамках проєкту Ukrainian Students Worldwide та ініціативи #StudyForUkraine проводять другий раунд опитування «Українські студенти за кордоном 2.0». Його мета – з'ясувати виклики, з якими стикаються тимчасово переміщені особи, що продовжують навчання, оцінити їх настрій, визначити, чи мають вони плани щодо повернення в Україну, а також дізнатись про реальні форми молодіжної дипломатії. Результати опитування будуть покладені в основу рекомендацій для вітчизняних освітніх інституцій та враховані при розробленні стратегії реінтеграції української молоді у повоєнну розбудову України. Взяти участь в опитуванні можна до 15 березня 2023 року.

Детальніше: <https://freeonlinesurveys.com/s/hH95oS21/i/0>, <https://bit.ly/3yr9k6C>, <https://bit.ly/3FEBBLh>, <https://bit.ly/3ZVdOy0>, <https://bit.ly/3yoS6a1>

Фото: організатори

КОНКУРСНИЙ ВІДБІР ПРОГРАМИ ООН «EDUCATION CANNOT WAIT»

Стартував перший етап конкурсного відбору претендентів на отримання грантів глобального фонду ООН для підтримки освіти в умовах надзвичайного стану та тривалих криз Education Cannot Wait (ECW). Для України визначено три основні напрями: розбудова безпечного освітнього середовища; забезпечення якості освіти за рахунок підтримки реформи Нової української школи та професійно-технічної освіти; надання доступу до неформальної освіти та освітніх програм, які допомагають надолужити знання. Заявники мають належним чином пояснити потреби грантоотримувача; визначити правомочність виступати в якості грантоотримувача та його здатність працювати, переміщувати гроші, надавати якісну звітність, керувати роботою з партнерами, а також чітко встановити наміри щодо впровадження проєкту. Заявку на участь у конкурсі

можна подати до 15 березня 2023 року.

Детальніше: <https://www.educationcannotwait.org>, <https://bit.ly/3Jy9ob9>,
<https://bit.ly/3J69khi>, <https://bit.ly/3yIcCmp>, <https://bit.ly/420QVuY>,
<https://bit.ly/3Lc9S8g>

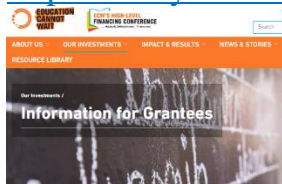

Фото: скріншот

THE SCIMAGO INSTITUTIONS RANKINGS 2023

Іспанська консалтингова компанія SCImago Lab опублікувала черговий випуск міжнародного рейтингу The SCImago Institutions Rankings 2023. Це наукометричний рейтинг, який внаслідок порівняння визначає найкращі заклади вищої освіти та наукові установи, які за останні 5 років мають не менше 100 публікацій, індексованих Scopus. Оцінювання проводиться за 17 індикаторами, які поєднуються у три набори показників: дослідницька діяльність, інноваційні заходи, громадський вплив. Нинішній рейтинг SCImago SIR демонструє продовження просування китайських університетів та компаній у галузі комп'ютерних наук, енергетики, аерокосмічної інженерії та промислової інженерії. Серед українських ЗВО у даному рейтингу кращими виявились Криворізький національний університет, Сумський державний університет, університет «Львівська політехніка».

Детальніше: <https://bit.ly/3l43hBZ>, <https://bit.ly/3YyQIML>, <https://bit.ly/3Fck5NX>,
<https://bit.ly/3ZytFDb>

Фото: логотип

УСНІ ОНЛАЙН-ІСПИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ СПИСУВАННЮ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Темесгена Кіфле та Ентоні Джейкобса «Чи можуть усні онлайн-іспити запобігти списуванню?». У ній автори порушують питання відповідності неінспектованих онлайн-іспитів вимогам академічної доброчесності, а також діляться власним досвідом використання технологій онлайн-тестування для контролю набутих знань, запобігання шахрайству та перевірки особи студента. Описується процедура підготовки до усного оцінювання, перевірки особистості, проведення усного іспиту та узагальнення результатів. Тут важливо організувати ретельний збір даних про студентів, забезпечити наявність тьюторів, коректно використовувати програмне забезпечення, правильне його налаштування, забезпечення ефективної роботи системи бронювання часових слотів для усної співбесіди. Отриманий досвід показав, що запрошувати на усний іспит доцільно лише тих студентів, які набрали 70% і більше балів за попередні оціночні завдання. Тоді

достатньо 15-хвилинної обов'язкової усної співбесіди, щоб оцінити набути знання та рівень підготовки студента, а також якість виконаного ним проектного завдання.

Детальніше: <https://bit.ly/3kYn062>, <https://bit.ly/3YBi0IN>,
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9525066/>

Фото: Pixabay.com

УКРАЇНСЬКІ СТАРТАПИ У САМІТІ SELECT USA 2023

З 1 по 4 травня 2023 року відбудеться інвестиційний саміт SelectUSA - головний захід США з просування прямих іноземних інвестицій. Передбачається, що у ньому візьмуть участь українські стартапи, які матимуть можливість презентувати свої інноваційні продукти. Для того, щоб бути відібраним до участі у заході, проводиться конкурс претендентів, які розробили новий технологічний продукт або послугу чи виводять наявну технологію на ринок новими способами, мають MVP, працюють на ринку до 10 років, планують розширюватися на ринок США, мають річний дохід до 10 млн дол. США. Пріоритетними сферами стартапів є CleanTech, FinTech, MedTech, SaaS. Подати заявку можна до 16 березня 2023 року.

Детальніше: <https://usf.com.ua/select-usa/>, <https://portal.usf.com.ua/>,
<https://bit.ly/3T4izDt>

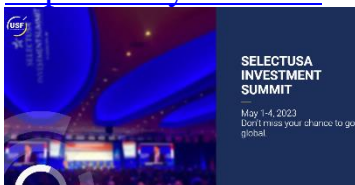

Фото: скріншот

CHATGPT ВИКРИВАЄ БАНАЛЬНІСЬ СТУДЕНТСЬКИХ ЕСЕ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Колма О'Ши «Дякуємо ChatGPT за викриття банальності студентських есе». Автор звертає увагу на те, що жажливі симуляції академічного тексту за допомогою технологій штучного інтелекту показують, чому студентські есе повинні повернутися до свого більш творчого та вільного коріння. Есе французького філософа XVI століття Монтеня і зараз вищого рівня, ніж тексти, підготовлені бізнес-консультантами зі вступу до закладів вищої освіти. Серйозна проблема, яка виникає у значної частини студентів після їх зарахування на перший курс університету - невміння писати творчі твори. Це змушує їх ставати на шлях недоброчесності - вдаватися до плагіату чи звертатись до «майстерень творів». Ця криза, з якою стикаються усі, хто викладає академічне письмо або надає творчі завдання в рамках своїх курсів, не виникла з появою ШІ, зокрема – ChatGPT. В ідеальному світі освіта повинна надавати пріоритет розвитку допитливості і творчості на всіх етапах навчання та

у всіх галузях знань. Ті, хто вміє самостійно мислити - знають, наскільки надихаючими можуть бути відповіді на поставлені непрості запитання. Це нескінченно краще імітації, якою б не була її природа - штучна чи органічна.

Детальніше: <https://bit.ly/3I387PU>, <https://bit.ly/3Lfy5un>

Фото: pixabay.com

4. Наукові заходи

4.1 Вже відбулись

ВІДКРИТІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

6 березня 2023 року відбудеться вебінар «Вступний семінар до відкритих освітніх ресурсів». Захід покликаний зосередити увагу учасників на авторському праві та відкритому ліцензуванні у рамках концепції відкритого доступу. Планується обговорити наступні питання: ключові характеристики відкритих освітніх ресурсів (OER); основи авторського та ліцензійного права; інтеграція відкритих ліцензійних матеріалів у власну роботу; публікація власної роботи як OER; функції та особливості порталу відкритих освітніх ресурсів <https://www.twillo.de/oer> й відеоportалу av.tib.eu. Мова заходу – англійська. Організатор - Німецький інформаційний центр науки та технологій імені Лейбніца.

Детальніше: <https://bit.ly/3EUhd8l>, av.tib.eu, <https://bit.ly/41Nm0nf>

Фото: скріншот

ВЕБІНАР ДЛЯ ТИМЧАСОВО ПЕРЕМІЩЕНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7 березня 2023 року відбудеться вебінар «Підтримка наукових конференцій українських переміщених ЗВО в межах проєкту OPTIMA». Захід покликаний допомогти тимчасово переміщеним закладам вищої освіти у відновленні їх діяльності, зокрема, не лише адаптуватись до нових умов життя і роботи, а й забезпечити якісний безперервний навчальний процес. Під час вебінару планується обговорити результати проєкту OPTIMA, можливості відкритої науки та відкритого рецензування; умови та правила отримання організаційної й технічної підтримки проведення наукових конференцій для тимчасово релокованих ЗВО України. Організатор – Проєкт «Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia» (OPTIMA).

Детальніше: <https://bit.ly/3Jh6Bmv>, bit.ly/3IQzuoa, <https://bit.ly/3L1IGZE>

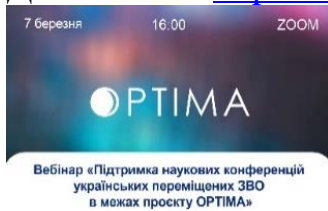

Фото: OPTIMA

ШКОЛА СТІЙКОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ

11-12 березня 2023 року відбудеться «Школа стійкості університетів». Захід стане площадкою обміну досвідом та пошуку кращих рішень щодо забезпечення високої якості вищої освіти. Планується проведення п'яти тематичних секцій у форматі світового кафе для обговорення питань життєдіяльності кампусу, якості дистанційної освіти, психологічного здоров'я; академічної доброчесності; міжнародного партнерства. Під час трьох панельних дискусій йтиметься про життєстійкість університетів, забезпечення органів влади найкращою експертизою для відновлення та сталого розвитку країни, повернення талантів до України та вступну кампанію-2023. Організатори: Київська школа економіки, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Національний університет водного господарства та природокористування, Сумський державний університет, Український католицький університет.

Детальніше: <https://bit.ly/3LaDF18>, <http://bit.ly/3ZMG6uN>, <http://bit.ly/3ZMG6uN>, <http://bit.ly/3ZMG6uN>, <http://bit.ly/3ZMG6uN>

Фото: організатори

4.2 Заплановані

EUROPEAN COLLABORATIVE CLOUD FOR CULTURAL HERITAGE

15 березня 2023 року відбудеться онлайн подія «Європейська спільна хмара для культурної спадщини» (European Collaborative Cloud for Cultural Heritage /ECCSH). Подія стане відправною точкою формування спільноти професіоналів з питань культурної спадщини. Під час заходу буде продемонстровано можливості Європейської хмари для культурної спадщини, а також проведено панельні дискусії з питань розбудови потенціалу набуття ІТ-навичок, захисту та використання прав інтелектуальної власності, роботи з цифровими копіями та зображеннями. Організатор - Комісія з політики ЄС щодо досліджень, науки та інновацій.

Детальніше: <https://bit.ly/3ZYSpUU>, <https://bit.ly/3YEyWI1>

Фото: ЕСССН

СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

З 15 березня по 12 квітня 2023 року відбудеться серія онлайн-заходів з підвищення кваліфікації «Прогресивне викладання: складові системи якості вищої освіти». Курс складається з серії лекцій, публічних дискусій і тренінгів. Планується розглянути наступні питання: як підготувати якісну освітню програму, вимоги до її змісту, методи якісного навчання, питання етики та академічної доброчесності, необхідність урахування поточної ситуації на ринку праці, поєднання неформальної та академічної освіти (інструменти, досвід, кращі практики), освіта упродовж життя для викладача, інституційне забезпечення освітнього процесу, інклюзивна освіта. Організатор - ГО «Прогресивні».

Детальніше: <https://bit.ly/3Yt3psu>, <https://bit.ly/3L1HZiU>

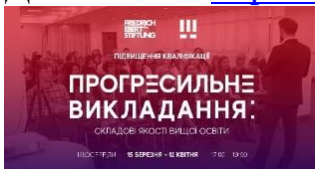

Фото: ГО «Прогресивні»

ЗАСІДАННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ФІЗИЧНОГО ТОВАРИСТВА

20-22 березня 2023 року в онлайн-форматі відбудеться щорічне засідання Американського фізичного товариства (American Physical Society / APS). Захід покликаний об'єднати науковців, які займаються дослідженнями у галузі фізики для обміну досвідом, побудови нових зв'язків та підтримки співпраці між науковими колами, промисловістю та великими лабораторіями. Учасники планують обговорити нові здобутки, підтримати молодих науковців, визначити перспективні напрямки нових досліджень. Під час засідання планується провести пленарну сесію та секційні засідання для більш детального обговорення поточних проблем, а також презентувати отримані результати. Організатор - Американське фізичне товариство.

Детальніше: <https://march.aps.org/>, <https://bit.ly/3L2cO79>, <https://bit.ly/3SRE1vg>

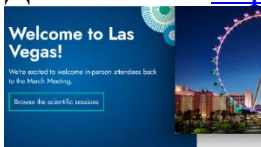

Фото: скріншот

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ: ВІД ІДЕЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ

21-22 квітня 2023 року в онлайн-форматі відбудеться науково-практична конференція «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації». Вона стане площадкою для обговорення актуальних питань розвитку науки та освіти, зокрема - наукової етики, утвердження академічної доброчесності, збереження й популяризації історико-культурної спадщини, реалізації соціальних проєктів. Заплановане проведення майстер-класів і тренінгів. Також відбудеться конкурс наукових проєктів з призовим фондом 12 тис. грн., які можуть отримати студенти, аспіранти, молоді вчені (віком до 35 років) та докторанти (віком до 40 років) з кращими науковими проєктами. Організатори: Міністерство освіти і науки України, Київський університет імені Бориса Грінченка, Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Київського університету імені Бориса Грінченка, Рада молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України, Комунальний заклад київської обласної ради «Київський обласний молодіжний центр».

Детальніше: <https://bit.ly/3mxcGm4>, <https://bit.ly/3ISxj3G>,
<https://bit.ly/3mtLWTx>, <https://bit.ly/3L1CCjL>

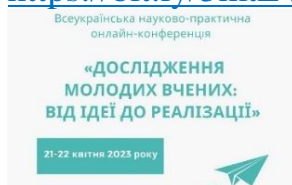

Фото: організатори

ВЕБІНАР ВІД CLARIVATE АНГЛІЙСЬКОЮ

29 березня 2023 року відбудеться вебінар для редакторів наукових видань «Процес оцінювання та критерії відбору Web of Science Journal». Під час заходу планується обговорити специфіку процесу відбору журналу для додавання його до основної колекції Web of Science, зокрема - роботу редакційної команди WoS, критерії відбору (наразі це 24 критерії якості та 4 критерії впливу), процедуру підготовки та подання заявки на на Web of Science Publisher Portal щодо розгляду та оцінювання журналу. Організатор – Clarivate.

Детальніше: <https://bit.ly/41WpC4Y>, <https://bit.ly/3ylguJJ>

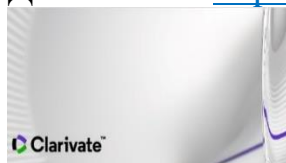

Фото: Clarivate

ОНЛАЙН-ЛЕКЦІЯ ВІД UGF

11 квітня 2023 року відбудеться онлайн-лекція «Підприємницькі комунікації». Планується обговорити практичні питання взаємодії у бізнес-середовищі. Зокрема, розглядатимуться наступні питання: що сказати інвесторам, щоб зацікавити у своїй пропозиції, як спілкуватись з клієнтами та партнерами, які саме комунікативні навички потрібні підприємцям, як покращити свої комунікативні навички і як все це може допомогти у розвитку стартапів? Долучитись до лекції можна на платформі міжнародної освітньої ініціативи «Ukraine Global Faculty». Є можливість обрати англійську мову або синхронний переклад українською, брати участь у лекції наживо і спілкуватись зі спікером та отримати сертифікат або переглядати подію у записі. Організатори: МОН України, освітня ініціатива Ukraine Global Faculty.

Детальніше: <https://bit.ly/3F6dvsg>, <https://bit.ly/3YtVpY7>, <https://ugf.academy/>, <https://bit.ly/3ZGBjei>

Фото: UGF

НАВЧАННЯ МЕДІАЦІЇ

Оголошено про початок набору на «Міжнародний тренінг з медіації для українців». Під час заходу планується не лише ознайомити слухачів з базовими положеннями щодо медіації, зокрема - принципами, комунікаційними техніками, правилами ведення переговорів, управлінням емоціями, культурними особливостями, упередженістю, етикою, а й допомагати їм у отриманні відповідних навичок. Організатори: Американська Академія медіації Едвардса, українська Академія медіації, Український центр медіації.

Детальніше: <https://bit.ly/3ZoTDsw>, <https://bit.ly/3YpSsbc>, <https://bit.ly/3L2W67U>

Фото: pixabay.com

Ці матеріали підготовлені в рамках виконання проекту зі створення Національного репозитарію академічних текстів (НРАТ), який фінансується Міністерством освіти і науки України. Вони орієнтовані у першу чергу на цільову аудиторію НРАТ - науковців, освітян, інноваторів, здобувачів вищої освіти, авторів і редакторів наукових фахових видань, прихильників відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі вони оприлюднюються на сторінках НРАТ у соціальних мережах:

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL,

<https://t.me/NationalRepository>,

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>